

Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas
Nijverheidsstraat 26-38
1040 Brussel
Tel.: +32 2 289 76 11
Fax: +32 2 289 76 09

COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS

BESLISSING

(B)161208-CDC-656G/33

betreffende

“de neutraliteitsheffing voor balancering en de waarde van de kleine aanpassing”

aangenomen met toepassing van artikel 20 van de verordening (EU) nr. 312/2014 van de Commissie van 26 maart 2014 tot vaststelling van een netcode inzake gasbalancering van transmissienetten en artikel 15/2quinquies, § 2, 3° van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen

8 december 2016

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
LEXICON	4
I. WETTELIJK KADER	5
I.1 Op Europees niveau	5
I.2 Op Belgisch niveau	6
II. ANTECEDENTEN	7
III. RAADPLEGING	7
IV. ANALYSE VAN DE BEREKENING VAN DE BALANCERINGSTARIEVEN	8
IV.1 Procedure voor de voorlegging en goedkeuring van de balanceringsstarieven	8
IV.2 BeLux-neutraliteitsrekening	8
IV.3 Kosten en inkomsten in rekening genomen bij de neutraliteitsheffing voor balanceringsstarieven	9
IV.4 Raming van de neutraliteitsrekening eind 2017	10
IV.5 Berekening van neutraliteitsheffingen voor balanceringsstarieven	10
IV.6 Waarde van de kleine aanpassing in de methode voor de berekening van de dagelijkse en intradagelijkse onbalansheffing	11
V. ALGEMEEN VOORBEHOUD	12
VI. CONCLUSIE	12
BIJLAGE 1	13
BIJLAGE 2	14

INLEIDING

De COMMISSIE VOOR DE REGULERING VAN DE ELEKTRICITEIT EN HET GAS onderzoekt hierna het voorstel van balanceringsstarieven zoals ingediend door FLUXYS BELGIUM NV op 22 november 2016 (hierna: “het voorstel van balanceringsstarieven”).

Naast de inleiding en het lexicon bevat onderhavige beslissing zes delen. Het wettelijke kader wordt uiteengezet in het eerste deel. Het tweede deel behandelt de antecedenten. Het derde deel beschrijft de modaliteiten en het raadplegingsverslag. Het vierde deel bevat de analyse van het voorstel voor de invoering van balanceringsstarieven. Een algemeen voorbehoud wordt geformuleerd in het vijfde deel. Het zesde deel bevat het dispositief. Het tariefblad is opgenomen in bijlage.

De onderhavige beslissing werd door het Directiecomité van de CREG goedgekeurd op 8 december 2016.

LEXICON

'CREG': de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas, met name het federale autonome organisme dat werd opgericht door artikel 23 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt;

'FLUXYS BELGIUM': de naamloze vennootschap FLUXYS BELGIUM die werd aangeduid als beheerder van het vervoersnet voor aardgas en beheerder van de opslaginstallatie voor aardgas door de ministeriële besluiten van 23 februari 2010;

'Gaswet': de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, laatst gewijzigd door de wet van 8 juli 2015;

Verordening 312/2014 van de Commissie van 26 maart 2014 tot vaststelling van een netcode inzake gasbalancering van transmissienetten;

Richtlijn 2009/73/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor aardgas en houdende intrekking van richtlijn 2003/55/EG.

I. WETTELIJK KADER

I.1 Op Europees niveau

1. Artikel 20 van de verordening (EG) 312/2014 stelt het volgende:

"1. De transmissiesysteembeheerder dient de berekeningsmethode voor de dagelijkse onbalansheffing, die in zijn balanceringszone moet worden toegepast, ter goedkeuring in bij de nationale regulerende instantie.

2. Na goedkeuring wordt de berekeningsmethode voor de dagelijkse onbalansheffing op de desbetreffende website bekendgemaakt. Wijzigingen worden tijdig bekendgemaakt.

3. In de berekeningsmethode voor de dagelijkse onbalansheffing wordt het volgende gedefinieerd:

a) de berekening van de dagelijkse onbalanshoeveelheid als bedoeld in artikel 21;

b) de afleiding van de in artikel 22 bedoelde toepasselijke prijs; en

c) eventuele andere noodzakelijke parameters."

2. Artikel 30, 2de lid van de verordening 312/2014 stelt het volgende:

"De nationale regulerende instantie stelt de methode voor de berekening van de neutraliteitsheffingen voor balancering vast of keurt deze goed, en maakt deze bekend, inclusief de verdeling onder netgebruikers en de regels voor kredietrisicobeheer."

3. Met toepassing van deze artikelen van verordening 312/2014 heeft de CREG op 27 augustus 2015 beslissing (B)150827-CDC-656G/29 goedgekeurd over de "methode voor de berekening van de neutraliteitsheffingen voor balancering en de methode voor de berekening van de dagelijkse en binnen-de-dag onbalansheffing wat de waarde van de kleine aanpassing betreft" (hierna: "de tarifaire methode betreffende balancering").

4. Conform artikel 41, 1ste lid, c) en artikel 42 dienen de reguleringsinstanties samen te werken en overleg te plegen over grensoverschrijdende kwesties. De CREG en het Institut Luxembourgeois de Régulation hebben dit dan ook gedaan tijdens het hele proces dat tot deze beslissing heeft geleid.

I.2 Op Belgisch niveau

5. Artikel 15/2bis, §1 van de gaswet bepaalt dat de beheerder van het aardgasvervoersnet, onverminderd artikel 15/2quater, het beheer voor het in evenwicht houden van het aardgasvervoersnet aan een gemeenschappelijke onderneming, opgericht met één of meerdere beheerders van aardgasvervoersnetten van andere lidstaten, kan overdragen.

6. Artikel 15/2quinquies, § 2, 3° van de gaswet bepaalt dat de CREG de balanceringsstarieven goedkeurt op voorstel van de gemeenschappelijke onderneming.

7. In dit opzicht vermeldt FLUXYS BELGIUM in zijn voorstel van balanceringsstarieven het volgende (vrije vertaling):

“de diensten toegewezen aan de Belux-neutraliteitsrekening worden verdeeld tussen enerzijds Fluxys Belgium (balanceringsverantwoordelijke in België) en anderzijds Balansys (balanceringsverantwoordelijke in Luxemburg). Als Fluxys Belgium het beheer van het behoud van het evenwicht van het aardgasvervoersnet in de loop van de regulatoire periode zou overdragen aan een gemeenschappelijke onderneming in uitvoering van artikel 15/2bis van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige produkten en andere door middel van leidingen, dan zal die gemeenschappelijke onderneming de balanceringsstarieven toepassen die Fluxys Belgium heeft ingediend en de CREG heeft goedgekeurd voor de betreffende tarifaire periode.”

8. Hoewel Balansys in België nog niet operationeel is in afwachting van de nodige regulatoire goedkeuringen en de overdracht door FLUXYS BELGIUM, blijkt duidelijk uit de wil van de Belgische wetgever dat de CREG de bevoegdheid kreeg om de balanceringsstarieven goed te keuren.

9. Artikel 15/2quinquies, § 2, 3° van de gaswet vormt bijgevolg de juridische grondslag voor onderhavige beslissing.

II. ANTECEDENTEN

10. Van 7 september 2016 tot 27 september 2016 heeft FLUXYS BELGIUM een openbare raadpleging georganiseerd over de balanceringsstarieven die bestaan uit neutraliteitsheffingen voor balanceringsstarieven en een dagelijkse en intradayelijkse onbalansheffing.

11. Op 3 oktober 2016 heeft FLUXYS BELGIUM zijn voorstel van balanceringsstarieven aan de CREG ter goedkeuring voorgelegd.

12. Met toepassing van de tarifaire methode betreffende balanceringsstarieven heeft de CREG aan FLUXYS BELGIUM op 18 november 2016 gevraagd om een gewijzigd tariefvoorstel in te dienen waarin:

- de waarde van de kleine aanpassingen op het huidige niveau van 3 % wordt gehouden;
- een neutraliteitskost die niet gelijk is aan nul is opgenomen om de voorziene kosten te dekken;
- een realistische simulatie op basis van de meest recente parameters wordt opgenomen.

13. Op 22 november 2016 heeft FLUXYS BELGIUM zijn voorstel van 3 oktober ingetrokken en een nieuw voorstel van de balanceringsstarieven ter goedkeuring van de CREG voorgelegd.

III. RAADPLEGING

14. Het Directiecomité van de CREG heeft, krachtens artikel 23, §1 van zijn huishoudelijk reglement, beslist om in het kader van deze beslissing geen raadpleging te organiseren met toepassing van artikel 40, 2° van zijn huishoudelijk reglement omdat FLUXYS BELGIUM hiervoor al een openbare raadpleging heeft georganiseerd (zie § 10).

IV. ANALYSE VAN DE BEREKENING VAN DE BALANCERINGSTARIEVEN

IV.1 Procedure voor de voorlegging en goedkeuring van de balanceringsstarieven

15. Het voorstel van balanceringsstarieven bevat een afrekening op 30 juni 2016 van de kosten en inkomsten van de balanceringsactiviteit en een begroting van de kosten voor de levering van balanceringsdiensten van 1 januari 2017 tot 31 december 2017.

16. De CREG stelt vast dat dit in overeenstemming is met de tarifaire methode betreffende balanceringsstarieven.

IV.2 BeLux-neutraliteitsrekening

17. Het voorlopige saldo van de BeLux-neutraliteitsrekening op 30 juni 2016 dat op de website van Fluxys Belgium¹ gepubliceerd is op basis van de elementen gerealiseerd op 30 juni 2016 wordt geraamd op €-267.072 (een bedrag dat bij de markt moet worden gecupereerd).

18. Ondanks het feit dat de werkelijke kosten globaal gezien in de lijn liggen van of zelfs lager zijn dan de begroting die eind 2015 werd vastgelegd, is het saldo van de aan-/verkoop voor de uitgevoerde commerciële balanceringsstarieven lager, in het bijzonder door de daling van de gasprijs die sinds eind 2015 werd vastgesteld.

19. FLUXYS BELGIUM stelt voor om het verschil tussen het gevalideerde saldo (€-249.372) en het saldo dat op zijn website werd gepubliceerd (€-267.072) in de berekening van de maandelijkse publicatie van het saldo van de BeLux-neutraliteitsrekening over te dragen volgens de beslissing van de CREG.

20. De CREG gaat akkoord om dit verschil over te dragen.

¹ <http://www.fluxys.com/belgium/en/Services/Transmission/TransmissionTariffs/TransmissionTariffs>

IV.3 Kosten en inkomsten in rekening genomen bij de neutraliteitsheffing voor balanceringsdiensten

21. De begroting die FLUXYS BELGIUM heeft voorgesteld voor de levering van balanceringsdiensten bestaat uit vijf posten:

- 1) werkingskosten;
- 2) financiële kosten;
- 3) kosten voor de toegang en activiteit op de marktplatformen;
- 4) kosten en inkomsten in verband met transacties voor balanceringsdoeleinden en om het systeem binnen de operationele grenzen te houden;
- 5) saldo van de neutraliteitsrekening.

22. FLUXYS BELGIUM heeft voor al deze posten geraamde bedragen opgenomen. Het maandelijks budget voor de meeste kosten ligt in de lijn van het budget van de tarifaire periode oktober 2015-december 2016. De weinige verschillen hebben betrekking op:

- Het budget voor de persoon belast met het toezicht op het respecteren van de verbintenissen (de Compliance Officer) : naar aanleiding van de herneming van de besprekingen, over onder meer het Compliance Program, en waardoor het budget wordt herzien.
- De kosten voor controle en revisoraat: het budget stemt overeen met de offerte die de auditfirma heeft ontvangen.
- Kosten voor de toegang en transacties op de marktplatformen: Omwille van de liquiditeit zullen de transacties voor de balanceringsdoeleinden van de BeLux-zone van "Ice Endex" worden overgedragen naar het platform Powernext "Pegas".
- De kosten en inkomsten in verband met transacties voor balanceringsdoeleinden zijn gelijk aan het saldo van de aan-/verkopen tussen oktober 2015 en september 2016. FLUXYS BELGIUM vertrekt dan ook van de impliciete veronderstelling dat de onevenwichten, de gasprijs en de waarden van de kleine aanpassingen in 2017 in de lijn zullen liggen van wat men in de lopende tarifaire periode heeft vastgesteld.
- De resultatenrekening in de vijfde post toont een tekort van €470.110.

23. FLUXYS BELGIUM verklaart hierover het volgende (vrije vertaling):

"Deze begroting staat los van het ogenblik waarop BeLux van de overgangsfase overschakelt naar de eindfase aangezien deze overschakeling een impact heeft op de verdeling van de diensten die geleverd worden door Fluxys Belgium en Creos Luxembourg voor de balanceringsactiviteit zonder dat het totaalbudget ervan wordt gewijzigd."

24. De CREG stelt vast dat dit in overeenstemming is met de tarifaire methode betreffende balancerings.

IV.4 Raming van de neutraliteitsrekening eind 2017

25. FLUXYS BELGIUM raamt het saldo van de BeLux-neutraliteitsrekening op 31/12/2017 op €1.003.409 (bij de markt te recupereren) rekening houdend met:

- het saldo van de BeLux-neutraliteitsrekening op 30 juni 2016 (zie hoofdstuk IV.2 hierboven);
- de vastgestelde evoluties voor de maanden juli, augustus en september 2016 (€-150.946);
- de veronderstelling dat de BeLux-neutraliteitsrekening, voor het einde van de regulatoire periode, de tendens zal volgen die zich sinds begin 2016 voordoet, hetzij per maand gemiddeld €-44.327;
- het saldo tussen de begroting van de kosten en het saldo van de aan-/verkopen voor de commerciële balancerings in 2017.

IV.5 Berekening van neutraliteitsheffingen voor balancerings

26. De neutraliteitsheffing dient om de verschillen tussen de kosten en het saldo van de aan-/verkopen voor de commerciële balancerings te neutraliseren. Zoals beschreven in het vorige hoofdstuk zou het saldo van de neutraliteitsrekening op 31/12/2017 €-1.003.409 kunnen bedragen.

27. Op basis van de brief van de CREG van 18 november 2016 stelt FLUXYS BELGIUM voor om een neutraliteitsheffing in te voeren om dat saldo, met inbegrip van het gecumuleerde tekort, te compenseren.

28. In overeenstemming met de tarifaire methode betreffende balancerings, wordt de neutraliteitsheffing gefactureerd/gecrediteerd op basis van voorlopige allocaties voor energie aan de binnenlandse uitgangspunten zonder onderscheid tussen de verschillende verbruikerstypes. Uitgaande van een jaarverbruik in de Belux-zone van 185 TWh en om de neutraliteitsrekening tegen eind 2017 opnieuw in evenwicht te krijgen, stelt FLUXYS BELGIUM voor om een neutraliteitsheffing van €0,005/MWh in te voeren.

29. De CREG stelt vast dat dit in overeenstemming is met de tarifaire methode betreffende balancerings. Volgens de CREG en zoals verschillende bevrachters hebben gemeld, is de neutraliteitsheffing, en niet de kleine aanpassing, het basisinstrument om het budget in evenwicht te krijgen. De CREG merkt eveneens op dat de inkomsten, die op die manier zullen worden geïnd, veel stabielere zullen zijn, omdat het tarief toegepast wordt op de recurrente gasstromen en niet op onvoorspelbare overschrijdingen van de bevrachters. Deze inkomsten zullen bovendien niet afhangen van de schommelende beurskoersen van de gasmoleculen, omdat ze afhangen van de geleverde gasvolumes die vrij stabiel zijn. Tot slot zouden de bevrachters een verhoging van de kleine aanpassing van 3 naar 5% kunnen zien als een verhoging van de boete wat niet de bedoeling zou mogen zijn aangezien hun gedrag redelijk lijkt. De reacties van de markt zijn opgenomen in bijlage 2.

IV.6 Waarde van de kleine aanpassing in de methode voor de berekening van de dagelijkse en intradagelijkse onbalansheffing

30. Rekening houdend met de reacties van de openbare raadpleging stelt FLUXYS BELGIUM voor om de kleine aanpassingen voor de veroorzakers op 3 % te houden en voor de helpers op 0 % aangezien deze gebruikers het globaal onevenwicht van de markt verminderen.

31. De CREG stelt vast dat deze waarden veel lager zijn dan de grens van 10 % voorzien door de verordening 312/2014 en dat dit in overeenstemming is met de tarifaire methode voor balancerings.

V. ALGEMEEN VOORBEHOUD

32. Overeenkomstig artikel 41(2), in fine, van richtlijn 2009/73, laat onderhavige beslissing de toekomstige uitoefening van de tariefbevoegdheid onverlet. De CREG is bevoegd om de tarieven of de methode permanent aan te passen, zelfs tijdens de lopende regulatoire periode, op basis van de artikelen 41(6) en 41(10) van richtlijn 2009/73 en hun omzetting in Belgisch recht.

VI. CONCLUSIE

Gelet op het voorstel voor de invoering van balanceringstarieven van 22 november 2016 van FLUXYS BELGIUM;

Overwegende het voorgaande;

Beslist de CREG in het kader van de wettelijke en reglementaire opdracht die haar is toevertrouwd en conform het toepasbare regulatoire kader (van Europees en intern recht wanneer het tweede conform het eerste is), om het tariefblad in bijlage goed te keuren met toepassing van artikel 20 van verordening 312/2014 en artikel 15/2^{quinquies}, § 2, 3° van de gaswet.

Deze tarieven zijn van toepassing van 1 januari 2017 tot 31 december 2017.

Voor de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas:

Laurent JACQUET
Directeur

Marie-Pierre FAUCONNIER
Voorzitster van het Directiecomité

BIJLAGE 1

TARIEFBLAD

De CREG heeft op 8 december 2016 de volgende balanceringsstarieven goedgekeurd die vanaf 1 januari 2017 van toepassing zullen zijn.

BALANCERINGSTARIEVEN – TARIEFBLAD		
H-zone		
- Neutraliteitsheffing	0.005	[€/MWh ²]
- Small Adjustment « helpers »	(Kleine aanpassing helpers)	
	0	[%]
- Small Adjustment « causers »	(Kleine aanpassing veroorzakers)	
	3	[%]
L-zone:		
- Neutraliteitsheffing	0.005	[€/MWh ³]
- Small Adjustment « helpers »	(Kleine aanpassing helpers)	
	0	[%]
- Small Adjustment « causers »	(Kleine aanpassing veroorzakers)	
	3	[%]

2 Toewijzing uitgangsenergie – voorlopig – op het niveau van de uitgangspunten van de H- zone

3 Toewijzing uitgangsenergie – voorlopig – op het niveau van de uitgangspunten van de L- zone

BIJLAGE 2

Reacties van de markt

Topic	Questions / Comments by Stakeholders
Neutrality Charge	No remark about the 0€/MWh neutrality charge. Fluxys Belgium's approach being pragmatic.
Small Adjustment helpers	In favor to maintain a small adjustment of 0% for helpers.
Small Adjustment causers	<p>The Fluxys Belgium's proposal to increase the small adjustment for causers to 5% is, according to us, not justified. Indeed, Fluxys Belgium seems not to take into account, the consequences of the announced switch of market platform for the balancing transactions executed by the TSO as from the 1st of October 2016.</p> <p>This switch will likely have as consequence that the transaction price of the TSO will better converge than today to the market price. We can observe today that some arbitrage are made between the different market platforms. We can indeed observe very often that a transactions on Ice Endex with Fluxys BE is simultaneously compensated by an opposite transactions on PEGAS with a substantial winning global position for the concerned market players. Such operations will not be possible anymore which will benefit to the neutrality account. We are therefore in favor to maintain a 3% small adjustment for causers till that the effect of the switch of market platform for balancing transactions can be assessed.</p>
General	Could you please comment on the information below? What kind of the changes will be introduced? Does it mean that we will start to receive additional invoices?
Small Adjustment causers	<p>As the costs of the balancing activities should be neutral for the TSO, Fluxys proposes to increase the small adjustment for causers from 3 % to 5 % rather than to implement a neutrality charge. Fluxys justifies this proposal by referring to the related administrative burden.</p> <p>FEBEG takes note of this proposal.</p>
Neutrality Charge	<p>As recovering costs of the balancing activity seems to be the main function of the small adjustments, FEBEG would like to recommend to investigate other cost recovery mechanisms that are independent from the evolution of the commodity price.</p> <p>Furthermore, FEBEG doesn't see the need to keep the small adjustments as an incentive for shippers to stay in balance. FEBEG is of the opinion that (1) the impact on the market prices when the system is short, (2) the removal of the 'no-incentive zone' and (3) the daily imbalances charges are sufficient incentives for the shippers to remain balanced. FEBEG feels, indeed, that the methodology used to calculate the settlement prices is a sufficient incentive for the shippers to avoid imbalances.</p> <p>In that sense, setting the small adjustments at zero and implementing the neutrality charge seems to make more sense. From a shippers' point of view applying the neutrality charge is a better solution: since the neutrality charge is applied to domestic exit, it is far easier to pass it through to the customers than the small adjustments.</p>
Other	FEBEG has also noticed that Fluxys rarely has to execute balancing actions within the day. This raises the question whether the market thresholds are set in an optimal way: would it not increase social welfare to give more linepack flexibility to the market although this would possibly trigger some more within day balancing actions? FEBEG would like to recommend a study in this respect. Another pragmatic option could be to set up a pilot, i.e. effectively increasing the threshold a little during a period of time, and to evaluate the results with the stakeholders.

Neutrality Charge	ENGIE salue le choix de Fluxys de conserver le niveau de la neutrality charge à 0% ainsi que le small adjustment pour les helpers à 0%. Ce choix maintient en effet une stabilité dans la relation commerciale entre les shippers et leurs clients finaux
Small Adjustment helpers	ENGIE salue le choix de Fluxys de conserver le niveau de la neutrality charge à 0% ainsi que le small adjustment pour les helpers à 0%. Ce choix maintient en effet une stabilité dans la relation commerciale entre les shippers et leurs clients finaux
Small Adjustment causers	<p>En revanche, ENGIE n'est pas favorable à l'augmentation de 3% à 5% du small adjustment pour les causers, et ce pour plusieurs raisons :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Les déséquilibres sont avant tout causés par des écarts entre les prévisions de consommation et les consommations réelles. • L'évolution du small adjustment n'aurait pas d'effet direct sur la qualité des prévisions. • ENGIE défend le principe d'un ajustement aussi petit que possible, dans la mesure où les prix marginaux, même sans ajustements, sont des mécanismes incitatifs à limiter le déséquilibre. • Cette augmentation conduirait à augmenter artificiellement le coût des déséquilibres, et pourrait créer de l'instabilité sur le marché d'équilibrage en augmentant artificiellement le niveau du spread bid-ask au ZTP. Ceci pourrait ainsi freiner la liquidité du marché within-day et à la décorrélérer du reste de la courbe. <p>☒ L'augmentation du small adjustment pour les causers pourrait donc s'avérer inefficace voire contre-productive.</p>